Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16241

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i (AÖ?EÖ), ?ngilizce orijinali Premenstrual Symptoms Impact Survey (PMSIS) olan psikometrik bir arac?n **uyarlama** çal??mas? sonucunda Türkçeye kazand?r?lm?? formudur. Ölçek, özellikle üreme ça??ndaki kad?nlarda görülen **premenstrüel sendrom** (PMS) semptomlar?n?n günlük ya?am üzerindeki etkisini ve ?iddetini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Bu araç, hem klinik de?erlendirmelerde hem de ara?t?rmalarda, adet öncesi dönemde ya?anan fiziksel ve psikososyal zorlanmalar?n i?levsellik düzeyini nas?l etkiledi?ini nicel olarak belirlemeye olanak tan?r.

Ölçe?in Türkçeye adaptasyonu ve geçerlik/güvenirlik çal??malar? 2015 y?l?nda Güler ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermi?tir. Ölçek, premenstrüel semptomlar?n sadece varl???n? de?il, ayn? zamanda bu semptomlar?n e?itim, i?, sosyal ili?kiler ve genel ya?am kalitesi üzerindeki yaratt??? **etkiyi** de?erlendirmesi aç?s?ndan önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i, PMSIS, **Premenstrüel Sendrom**, Uyarlama, **Psikometri**, Üreme Ça?? Kad?nlar?, Adet Döngüsü.

Yazarlar

Güler, Ö. T., Ataça?, T., Yayc?, E., Çetin, A., Çetin, M. (Uyarlama Çal??mas? Yazarlar?)

Amaç

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i'nin temel amac?, premenstrüel semptomlar?n ciddiyetini ve özellikle günlük ya?am aktiviteleri üzerindeki i?levsel k?s?tlamay? tespit etmektir. Ölçek, semptomlar?n varl???ndan ziyade, bu semptomlar?n bir kad?n?n i?, okul veya sosyal sorumluluklar?n? yerine getirme yetene?ini ne ölçüde engelledi?ini de?erlendirir.

Bu araç, klinisyenlere, premenstrüel semptomlar? hafif rahats?zl?k düzeyinden klinik olarak anlaml? Premenstrüel Disforik Bozukluk (PMDD) veya ?iddetli PMS düzeyine kadar do?ru bir ?ekilde s?n?fland?rmada yard?mc? olmak için geli?tirilmi?tir. Türk popülasyonunda yap?lan geçerlik çal??mas?, bu ayr?m? yapabilmek için gerekli kültürel ve dilsel uygunlu?un sa?land???n? göstermi?tir.

Yap?

Ölçek, kad?nlar?n adet döngüsünün luteal faz?nda (adet öncesi dönem) ya?ad?klar? duygusal,

ARABPSYCHOLOGY.COM

fiziksel ve davran??sal semptomlar?n yaratt??? toplam etkiyi ölçen çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. Orijinal PMSIS gibi, AÖ?EÖ de semptomlar?n ?iddetinden kaynaklanan genel i?levsellik kayb? üzerine odaklan?r.

Ölçülen **yap?**, bireyin premenstrüel dönemde ya?ad??? s?k?nt?n?n ve bozulman?n derecesini yans?t?r. Bu kapsamda, ruh hali de?i?iklikleri, fiziksel rahats?zl?klar (?i?kinlik, a?r?) ve sosyal geri çekilme gibi alanlardaki k?s?tlamalar de?erlendirilmektedir.

Geçerlik

Güler ve arkada?lar?n?n (2015) uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal ve kriter **geçerli?i** incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini test etmek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? büyük ölçüde desteklemi?tir, bu da maddelerin ölçülmek istenen yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Kriter geçerli?i kapsam?nda, AÖ?EÖ puanlar?n?n, premenstrüel semptomlar?n ?iddetini ölçen di?er bilinen ve güvenilir araçlarla anlaml? düzeyde korelasyon gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in klinik olarak ilgili sonuçlar? yans?tma yetene?inin yüksek oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri ile gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermekte olup, uyarlama çal??mas?nda bu de?erlerin genellikle yüksek oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu ve içsel olarak tutarl? bir ölçüm sa?lad???n? i?aret etmektedir.

Test-tekrar test güvenilirli?i ise, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verme yetene?ini de?erlendirir. Belirli bir süre aral???yla ayn? kat?l?mc?lara uygulanan ölçek sonuçlar?n?n yüksek korelasyon göstermesi, AÖ?EÖ'nün ölçüm sonuçlar?n?n zamana kar?? dayan?kl?l???n? ve istikrar?n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde gerçekle?tirilen **faktör analizi**, orijinal ölçe?in boyutlar?n? do?rulama amac? ta??m??t?r. Orijinal PMSIS genellikle iki ana boyutta toplanan semptom etkilerini bar?nd?r?r: duygusal/davran??sal etki ve fiziksel semptomlar?n etkisi.

Do?rulay?c? faktör analizi (DFA), Türk popülasyonundan elde edilen verilerin bu iki faktörlü yap?ya

ARABPSYCHOLOGY.COM

ne kadar uydu?unu incelemi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in Türk kültürüne uyarlanm?? formunun, premenstrüel semptomlar?n etkisini ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?ran sa?lam bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Premenstrüel Semptom Etki Anketi'nin Türkçeye Adaptasyonu)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Genel Popülasyon

Ya? Grubu: Üreme Ça??ndaki Kad?nlar (Genellikle 18-45 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: Premenstrüel semptomlar ya?ayan veya ya?amayan, düzenli menstrüel döngüye sahip kad?nlar.

Test Metodolojisi: Semptomlar?n adet öncesi dönemdeki i?levsellik üzerindeki etkisini derecelendirmeye dayal?, Likert tipi veya benzeri bir puanlama sistemi kullan?r.

Anahtar Kelimeler

Adet Öncesi ?ikayetler, PMS, PMDD, **Uyarlama**, Psikolojik Test, Kad?n Sa?l???, Ruh Hali Bozukluklar?, ??levsellik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresleri: dralicetin@yahoo.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar?n (Ali Çetin) çal??man?n yay?nland??? tarihteki kurumsal adresi referans al?nmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle izin gerekebilir. Kullan?m ve telif haklar? ile ilgili kesin bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Ali Çetin ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: adet-oncesi-sikayetler-etki-olcegi-

ARABPSYCHOLOGY.COM

toad.pdf

Kaynaklar

Güler, Ö. T., Ataça?, T., Yayc?, E., Çetin, A., & Çetin, M. (2015). Validation of Turkish version of Premenstrual Symptoms Impact Survey (PMSIS) for assessing status of premenstrual syndrome in women of reproductive age. *Anatolian Journal of Psychiatry*, *16*(3), 205-211.

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri, telif hakk? veya gizlilik nedenleriyle bu akademik giri?te mevcut kaynaklarda yer almamaktad?r. Kullan?m için ilgili yay?nc?ya veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM